

[Arnth Jensen.]

skolekommissionen og skoledirektionen endnu dygtigere kræfter, hvis man ved valgene gik noget mere udenfor amtsskolekredsene, end man hidtil har gjort. Jeg kunne forresten ønske — det kan vi måske få i udvalget — en opgørelse over, hvor mange skoledirektionsmedlemmer der egentlig bliver valgt udenfor amtsrådsmedlemmernes kreds.

Københavns selvstyre for skolevæsenets vedkommende er blevet bevaret; byen er så at sige en stat i staten på dette område, og selv om der måske er dem, der havde lyst til at tage spørgsmålet op, er det vel så stort og gennemgribende, at man er vejet tilbage for det i kommissionen. Jeg tror heller ikke, man kan tage det op i et rigsdagsudvalg, det vil sikkert kræve en nøjere undersøgelse og længere tid at fastslå, om det er rigtigt, at der her finder en ændring sted. Det skal vi altså lade stå hen.

Vi kan tiltræde de øvrige bestemmelser for Københavns vedkommende. Der er kommet nogle udvidede beføjelser for skolenævnet og i virkeligheden også en meget udvidet beføjelse for de københavnske forældre, idet det nu udtrykkeligt siges, at de 4 folkevalgte medlemmer af direktionen skal være forældrevalgte. Derved har forældrene jo fået ret stor indflydelse også i skoledirektionen. Jeg ved godt, at der måske ikke er den allerstørste tilfredshed med disse bestemmelser blandt de københavnske lærere, og dette gælder vel særlig skolenævnets beføjelser. Jeg tror nu ikke, det kan være stort anderledes, jeg synes ikke, man kan have noget imod, at skolenævnet skal føre tilsyn, men det må slås fast, at det ikke har påtaleret overfor den enkelte lærer. Tværtimod er det således, at skolenævnet kan fremføre sit syn overfor skolelederen og derigennem måske komme frem med det, det har at anke over eller måske rose for. Hvorfor skal det altid være således, at det skal være en anke, det kommer med, det kan jo også komme med noget godt; hvis det ser en lærer undervise på en fortrinlig måde, hvorfor så ikke gøre skolelederen opmærksom på, at her måske er noget, andre lærere kunne have godt af at stifte bekendtskab med?

Endelig mener jeg også, det er rigtigt, at skolenævnet i visse tilfælde kan forhandle direkte med skoledirektionen.

§ 58 nævner den 1. april 1949 som ikrafttrædelsesdato, og ministeren udtalte også, at dette skulle være datoen, hvis forslaget var blevet til lov til den tid. Men mon det nu alligevel ikke var klogt at vente til 1. april 1950, så skal jo alligevel alle disse valg

afholdes. Jeg tror ikke, at de gældende regler er så forældede og dårlige, at man ikke kan vente det år længere. Jeg vil i hvert fald henstille til den højtærede minister at overveje det endnu en gang. Jeg tror man kan spare afholdelsen af disse valg i 1949.

Til slut skal jeg gøre en bemærkning i anledning af ministerens omtale i forelæggelsestalen af den med så megen opmærksomhed fulgte Stige-sag. Uden at tage stilling til denne sag vil jeg gøre den højtærede minister opmærksom på, at det ikke, som man har villet hævde, er den første sag, der har været af denne art, eller en enestående sag. Jeg står med en oplysning om forskellige afskedigelsessager, og vil ministeren slå op på journal-nummer AP 826, formentlig fra 1914, vil han finde en aldeles ligegyldende sag. Jeg siger ikke dermed, at denne sag dengang blev afgjort rigtigt.

Når jeg nævner dette spørgsmål, er det som sagt på foranledning af den højtærede ministers forelæggelsestale, hvor han til sidst siger, at nu må rigsdagen ved behandlingen af dette „lovforslag ganske klart tage stilling til, hvorvidt man ønsker at bibeholde det rene selvstyre, eller man ønsker at ændre det og indføre embedsmandsstyre på områder, hvor der hidtil har været rent lokalt styre“. Jeg vil antage, at ministeren her hentyder til bestemmelsen om, hvordan skolekommission og skolenævn skal føre bestemmelserne om undervisningspligt ud i livet, og den paragraf, ministeren da har henvist til, er bestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 2, svarende til § 6, stk. 1, i tilsynsloven af 1933, der om skolekommissionens tilsyn med undervisning bestemmer, at

„den fører tilsyn med, at de i kommunens skoler indskrevne børn følger undervisningen på tilbørlig måde, og den håndhæver lovgivningens bestemmelser til modarbejdelse af skoleforsømmelser; opkrævningen af bøder finder dog sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltning.“

Ministeren har citeret dette, fordi det falder ganske sammen med bestemmelsen i § 48 i lov om folkeskolen af 1937, hvor der endda står, at disse afgørelser af skolekommissioner og forældreråd ikke kan appelleres til højere myndighed. Denne bestemmelse står i § 48, 1. punktum, men der står mere endnu. I 2. punktum af samme stykke står der:

„En redegørelse for skolekommissionens — i København forældrerådenes — behandling af forsømmelserne forelægges hvert fjerdingår for kommunalbestyrelsen (i København skoledirektionen), der afgør,